Dziennik urzędowy

C. i k. Komendy obwodu Krasnostawskiego.

No 6. Krasnostaw, dnia 1. kwietnia 1916 r. Rok 2.

76.

Obwieszczenie dotyczące sądów doraźnych.

Wydane pod 1. Op. 32183 N. K. A./N. K. E. postanowienia o sądach doraźnych armii w polu, które ważne są dla tut. okręgu, a ogłoszene 25. listopada 1915 r. ogłasza się powtórnie wraz z uzupełnieniem naprowadzonem w rozporządzeniu z 16. marca 1915 1. op. 32183.

Wedle przytoczonego rozporządzenia doraźne postępowanie będzie w myśl postanowień ust. o p. k. w. przeciw tym osobom zastosowane, które dopuszczą się jednej z następujących zbrodni:

I. Wobec osób wojskowych (osób na równi z niemi postawionych) i osób cywilnych.

a) wobec wszystkich osób, należących do czynnego stanu wojskowego, tudzież wobec wszystkich osób na równi postawionych pod względem prawno-karnego poddania z osobami, zostającemi w czynnej służbie wojskowej (§ 11 ust. o p. k. w.), bez względu na to, na którym obszarze obrębu, zajmowanego przez armię w polu, znajduje się miejsce popełnienia czynu i miejsce zasądzenia,

b) wobec wszystkich osób w kraju nieprzyjacielskim, które przytrzymano w obrębie, zajętym przez wojska (komendy) zmobilizowane lub przez sprzymierzeńców (§ 454 ust. o p. k. w. i rozporz. NKA. z dnia 21. sierpnia 1914 r., rez. 1. 678) z powodu;

1. zbrodni nieprawnionego werbunku (§ 306 i 307 u. k. w.),

i i • zbr.°dni uwiedzenia, lub dania pomocy do naruszenia zaprzysiężonego obowiązku służby wojskowej *i* dopomagania zbiegom (§ 314, 316 i 318 u. k. w.),

3- i,?"11' szpiegostwa (§ 321 u. k. w.) i innych czynów przeciw sile zbrojnei państwa (§ 327 u. k. w.),

4. zbrodni zdrady głównej (§ 334 u. k. w.),

5. zbrodni obrazy majestatu (§ 339 u. k. w.),

6. zbrodni zakłócenia spokojności publicznej (§ 341 u. k. w.),

7. zbrodni rozruchu (349 u. k. w.),

8. zbrodni gwałtu publicznego przez złośliwe uszkodzenie, popełnione na kolejach żelaznych, zakładach do nich należących, środków przeprawy, maszynach, sprzętach i innych przedmiotach do utrzymania ruchu służących (§ 362 c. u. k. w.j,

9. zbrodni gwałtu publicznego przez złośliwe czynności lub zaniedbania, które popełnia się na kolejach żelaznych wśród szczególnie niebezpiecznych okoliczności (§364u.k.w.)

10. zbrodni gwałtu publicznego przez złośliwe uszkodzenia lub naruszenia telegrafów (telefonów) państwowych (§ 364 u. k. w.),

11. zbrodni gwałtu publicznsgo według § 362 u. k. w. i innych przypadkach aniżeli w wymienionych w punkcie 8, jeżeli dokonywa się tych karygodnych czynów na własności, należącej do skarbu wojska lub obrony krajowej albo zostającej w jego zarządzie lub jego przedsiębiorstwie, lub jeżeli bez względu na te okoliczności szkoda wywołana jednem lub kilkakrotnem targnięciem się, przewyższa 1000 (tysiąc) koron,

12. zbrodni morderstwa (§ 413 i 414 u. k. w.), zabójstwa (§ 419 — 421 u. k. w.), podpalenia (§ 448 — 453 u. k. w.) i rabunku (§ 483, 490 i 491 u. k. w.),

13. zbrodni kradzieży (§ 157 — 465 : a, 466 — 467 u. k. w.), i sprzeniewierzenia {§ 472 u. k. w.), jeżeli kwota skradziona lub sprzeniewierzona jednym razem lub kilkarotnie przewyższa 1000 (tysiąc) koron, zbrodni sprzeniewierzenia (§ 474 u. k. w.) i zbrodni oszustwa (§ 502 — 506 u. k. w.), jeżeli kwota sprzeniewierzona lub wyłudzona jednym razem lub kilkakrotnie przewyższa 2000 (dwa tysiące) koron.

e) wobec osób, które według § 142 u. k. w., według rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. lioca 1914, Dz. u. p. № 157, rozporządzenia k. węg. Ministerstwa z dnia 27 lipca 1914, 1. 5490/Min. prez. i rozdorządzenia Naczelnika kraju Bośni i Hercegowiny tudzież inspektora armii w Serajewie z dnia 26. lipca 1914, 1. 7122/prez. (Dz. roz. nor. część 38 z roku 1914) mogą się dopuścić zbrodni wojskowych bez względu na to, w którym obszarze obrębu, zajmowanego przez armię w polu, znajduje się miejsce popełnienia czynu i miejsce zasądzenia, także z powodu:

14. zbrodni naruszenia subordynacyi przez każdego rodzaju gwałtowne sprzeciwienie się wobec przełożonego lub przez gwałtowne targnięcie się na jego osobę CSS 145 146: a 147, 148, 152, 153 i *154 u. k. w.),

15. zbrodni buntu we wszystkich przypadkach zbrodniczych (§§ 159, 160 u. k. w.),

16. zbrodni powstania (§§ 167 i 171 u. k. w.),

17. zbrodni dezercyi (§ 183 u. k. w.), nie wrnlno jednak postąpić w sposób sądowo-doraźny przeciw dezerterowi, zgłaszającemu się dobrowolnie, o ile on nie zasłużył na postępowanie doraźnie przez popełnienie innej zbrodni obok dezercyi.

18. zbrodni współudziału w dezercyi innej osoby (§ 206 u. k. w.),

19. zbrodni utworzenia spisku co do dezercyi i udziału w takimże spisku (§ 216 217 u. k. w.),

20. zbrodni tchórzostwa we wszystkich przypadkach zbrodniczych (§ 243 u. k. w.),

21. zbrodni naruszenia karności i porządku III. przypadek (§ 264 u. k. w.),
IV. przypadek (§ 265 u. k. w.),
VI. przypadek (§ 267 u. k. w.),

22. zbrodeni zaniedbania obowiązków służbowych w ogólności (§§ 286 : f i 288 u. k. w.) przez porzucenie lub pozbycie się broni albo amunicyi w wartości ponad 10 (dziesięć) koron,

23. zbrodni samowolnego okaleczenia się (§ 293 u. k. w.),

24. zbrodni kradzieży według § 465 : b, u. k, w., jeżeli kradzieży dopuszcza się straż lub konwój na majątku, który powierzono im do strzeżenia, lub do konwojowania albo dozwala na świadome jej popełnianie przez inne osoby a kwota lub wartość rzeczy skradzionych jednym razem lub kilkakrotnie przewyższa 50 (pięćdziesiąt) koron,

25, zbrodni kradzieży według § 465 : c. u. k. w., jeżeli żołnierz okrada swego towarzysza lub swego przełożonego, albo jeżeli ten ostatni okrada swego powładnego a kwota lub wartość rzeczy skradzionych jednym razem lub kilkakrotnie przewyższa 200 (dwieście) koron,

26. zbrodni grabieży i współudziału w niej (§ 492 i 500 u. k. w.), jeżeli wartość rzeczy ograbionych, ukrywanych, rozsprzedanych lub sobie przysporzonych jednym razem lub kilkakrotnie przewyższa 100 (sto) koron.

II. Przeciw osobom wojskowym ponadto za zbrodnie naruszenia powinności służbowej po § 231 u. k. w.

Na wypadek, jeżeli z naruszenia tejże powinności przez osobę stojącą na posterunku wynikła wielka szkoda dla operacyj, bezpieczeństwa wojsk stojących w polu lub w szerszym zakresie dla dobra państwa, lub też z okoliczności wypadku łatwo wyniknąć mogła.

Postanowienia o sądach doraźnych mają także zastosowanie przy zbrodniach usiłowania po § 15 u. k. w. jakoteż za współwinę i udział przy zbrodniach zagrożonych sądem doraźnym a to po § 11 u. k. w.

Ostrzeżenie: Przed popełnieniem tych zbrodni surowo się ostrzega.

Każdy, kto po powyższem ogłoszeniu dopuścił się lub dopuszcza jednej z tych zbrodni, zostanie sądem doraźnym skazany, a mianowicie za zbrodnie, które zagrożono już w ustawie karą śmierci przez powieszenie, na takąż karę, za inne zaś zbrodnie na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Arcyksiążę Fryderyk włr.
marszałek polny.

77-

Obwieszczenie.

C. i k. Naczelnej Komendj’ armii Q. Op. Nr. 13686 z 17 lutego 1916.

W czasie operacyi wojennej i inwazyi nieprzyjacielskiej dobro wojenne (materyały) oraz inna własność państwowa i prywatna uległa częścią kradzieży, częścią z przeniewierzeniu a częścią po znalezieniu została zatajoną, przez co popełniono kradzież, sprzeniewierzenie lub oszustwo.

Wychodząc z założenia, że wielu sprawców dało się spowodować do przywłaszczenia obcego dobra tylko wskutek nadarzającej się sposobności wzywa się wszystkich którzy w ten sposób zarządowi wojskowemu lub osobom prywatnym szkodę wyrządzili by znajdujące się w ich posiadaniu obce przedmioty, jakiegokolwiek rodzaju, dobrowolnie wydali i zwraca się ich uwagę, że dobrowolne wydanie cudzego dobra we wszystkich wypadkach stanowić będzie okoliczność łagodzącą i że przy kradzieży i sprzeniewierzeniu wyrównanie całej szkody przed wniesieniem doniesienia czyni sprawcę bezkarnym.

Dobro wojenne i inna własność państwowa ma być złożoną w Komendzie obwodowej lub u żandarmeryi, przedmioty własności prywatnej zaś zwrócić należy właścicielowi a jeśli tenże jest nieznany lub nieobecny złożyć w sądzie Komendy obwodowej.

78.

Stowarzyszenia.

i.

Podanie o zatwierdzenie stowarzyszeń (politycznych i nie politycznych, związków gospodarczych, spożywczych, towarzyskich, sportowych, dobroczynnych, zawodowych i t p.) należy przekładać Komendzie obwodowej, dołączając 3 egzemplarze statutów leżeli działalność stowarzyszenia ma się rozciągać na więcej obwodów, należy dołączyć wiecei egzemplarzy statutów tak, by po jednym na każdy obwód przypadło.

Zarządy stowarzyszeń są obowiązane ■ podawać do wiadomości przynależnej Komendzie obwodowej nazwiska członków zarządu oraz wszelkie zmiany w składzie tych organów.

O każdem mającem się odbyć walnem zgromadzeniu należy zawiadomić odnośną Komendę obwodową w takim czasie, aby Komenda ta mogła na zgromadzenie wydelegować swego zastępcę albo w inny sposób wykonać kontrolę.

O ile dla podjęcia poszczególnych czynności wchodzących w program unormowanej w statucie działalności stowarzyszenia potrzebne po myśli obowiązujących przepisów specjalnego zezwolenia ze strony władz, zatwierdzenie statutu odnośnego stowarzyszenia nie zwalnia go oczywiście jeszcze pod żadnym warunkiem od obowiązku postarania się o wymagane pozwolenie przed przedsięwzięciem takiej czynności.

II.

Zezwolenie na podjęcie czynności stowarzyszeń oszczędnościowo-pożyczkowych założonych na podstawie statutu organizacyjnego z r. 1905 udzielone będzie tylko pod warunkiem, że stowarzyszenia te zrezygnują z przysługującego im w §§ 71 i 71 statutu uprawnienia, ściągania ich pretensyi przez gminne organa policyjne.

Zakazuje się zatem na przyszłość przewidzianego w tych paragrafach sposobu ściągania pretensyi.

O tern zawiadamia się wszystkie sądy gminne, pp. Wójtów i stowarzyszenia oszczędnościowo-pożyczkowe.

*

79.

Ubezpieczenie na wypadek ognia.

C. i k. Wojskowe Generał-Gubernatorstwo zezwoliło reskryptem z 13. marca 1916. A. Nro 11950. Towarzystwu wzejemnych ubezpieczeń budynków od ognia w Warszawie na dalsze prowadzenie agend istniejącego w Królestwie polskiem przymusowego ubezpieczenia od ognia także na obszarze Wojskowego Generał-Cubernatorstwa. W Lublinie utworzone zostanie zastępstwo Centrali warszawskiej, które będzie kierować agendami towarzystwa na tutejszem obszarze administracyjnym.

N.£ iejszym zwraca się uwagę, że obowiązek prawny, według którego wszystkie budynki w guberniach Królestwa Polskiego podlegają zwajemnemu ubezpieczeniu od ognia, trwa nadal niezmieniony, wobec czego ubezpieczeni mają jak dotąd opłacać premie, które w przeciwnym razie będą ściągane w drodze przymusowej.

Premie mają ściągać urzędy gminne i odprowadzać do kasy obwodowej.

Towarzystwo jest obowiązane wynagradzać szkody ogniowe, które wskutek przerwania czynności ubezpieczeniowych nie zostały zgłoszone w terminie w ustawie przepisanym, a to o ile poszkodowani ewentualnie zaległe premie dodatkowo wyrównają.

80.

Zarządzenia celem zapobieżenia rozszerzaniu się chorób zakaźnych.

1. Głowa rodziny, właściciel domu, lekarz ordynacyjny lub felczer (u dzieci szkolnych kierownik szkoły) obowiązani są każdorazowy wypadek zasłabnięcia lub śmierci z powodu zakaźnej choroby **bezzwłocznie** zgłosić w urzędzie gminnym.

Urząd gminny obowiązany jest natychmiast za pośrednictwem przynależnej Komendy posterunku źandarmeryi donieść o tern Komendzie obwodowej.

Chorobami zakaźnemi są:

Cholera, czerwonka, tyfus brzuszny (dur), tyfus plamisty, dżuma, ospa, szkarlatyna (płonica), dyfterya, tężyca, żółta febra, ukąszenia przez wściekłe albo o wściekliznę podejrzane zwierzęta.

2.) Osoby przez jedną z powyższych chorób nawiedzone winne być wedle możności od innych członków rodziny oddzielone.

3.) Każdy dom, w którym jedna z chorób w ustęp. I wyliczonych wystąpi, ma być na zewnątrz widocznie wiechą na długiej listwie oznaczony, a nad wchodem należy umieścić dobrze czytelny nap.s: „Wstęp wzbroniony—cholera!” (szkarlatyna i t. p.)

4.) Członkom rodzin zakażonych wzbroniony jest wstęp do domów od zarazy wolnych, dzieciom szkolnym do szkoły.

Mieszkańcom domów zakażonych wzbroniony jest wstęp do kościołów, domów modlitw5' i innych lokali publiczny (gospód i t. p.)

5.) Zwłok zmarłych na choroby zakaźne nie wolno w kościele wystawiać ani kąpać, lecz należy je natychmiast po oględzinach pośmiertnych zawinąć w chustę zmaczaną w mleku wapiennym i po cichu, bez współudziału osób obcych, pochować.

6.) U każdej na zakaźną chorobę zapadłej osoby należy dokładne szczegółowe odkażenie (dezynfekcyę) przeprowadzić.

Każdyn chory ma mieć osobne naczynie do jadła i napoju.

Śmiecie z pokoju chorego należy w piecu spalić (nie wolno je wyrzucać).

Wszelkie przedmioty do prania (bielizna, obłoczki, chusteczki, ubrania i t. p.) należy w silnym rozczynie sody dokładnie wygotować.

Odchody (stolec, mocz) przy cholerze, czerwonce, tyfusie, plwociny przy dyfteryi, szkarlatynie i dżumie należy chwytać do naczynia napełnionego w 1/3 części mlekiem wapiennym i dopiero po 3 godzinnym odstaniu wylać do umyślnie na ten cel urządzonego dołu w podwórzu lub ogrodzie, najmniej 60 centymetrów głębokiego i tyleż w kwadrat mierzącego, stale dobrze nakrytego. Zawartość tego dołu należy 2 razy dziennie odpowiednią ilością mleka wapiennego polewać albo niegaszonym prochem wapiennym posypywać.

Używanie wychodków lub latryn (dołów kloacznych) jest zakaźnym wzbronione.

Po wyzdrowieniu lub zgonie chorego m leży dokładne odkażenie przeprowadzić. Należy ściany świeżym wapnem pobielić, podłogi, drzwi, okna, piece i urządzenie domowe mlekiem wapiennym zmyć, słomę spalić, a posadzki gliniane wydatnie mlekiem wapiennym napoić.

Przedmioty do prania (bieliznę, obłoczki, ubrania, sienniki i t. p.) należy w silnym rozczynie sody wygotować.

Nie wolno psów i innych zwierząt domowych w pokoju chorego pozostawiać.

7.) W domu, w którym się wydarzy zapadnięcie na chorobę w ustępie I. wyliczoną, należy wszelkie handle z towarami spożywczymi (piekarnie, kramy, gospody, i t. p.) zastanowić na cz is, jak długo chory w tymże się znajduje, i aż do przeprowadzenia odkażenia.

8.) **Naczelnicy gmin obowiązani są tygodniowe wykazy o przebiegu wybuchłych w miejscowości chorób zakaźnych za pośrednie* twem komend posterunków żandarmeryi Komendzie obwodowej przedkładać.**

We wykazach tygodniowych należy podać imię i nazwisko, mieszkania i wiek uzdrowionych, chorych i zmarłych osób.

ó.) Żandrmerya obowiązaną jest o przekroczeniach tych zarządzeń donosić Komendzie obwodowej celem surowego ukarania winnych.

81.

Rozporządzenie

c. i k. Komendy obwodowej w Krasnostawie z 16. marca 1916, L. 3052/P. A dotyczące wprowadzenia przepustek zdrowotnych dla koni.

Celem zapobieżenia zatajeniu i rozszerzaniu zaraźliwych chorób u koni zarządza się po myśli rosyjskiej ustawy sanitarnej XIII Art. 1124 ex 1916 co następuje:

Każdy zaprzęg jakoteż i luźny koń, który ma przekroczyć granice gminy ma być kryty przepustką.

Przepustka ma być wystawioną w języku krajowym i opiewać:

„Podtwierdzam, że zagroda właściciela koma... z........................... wolna jest od zaraźliwych chorób końskich”.

Przepustki mają Urzędy wystawiać bezpłatnie.

Przepustki mają być podpisane przez wójta lub tegoż zastępcę oraz opatrzone pieczęcią w gminie.

Wystawicie! jest odpowiedzialny za prawdziwość i zgodność przepustki i w razie potwierdzenia nieprawdy, choćby tylko z niedbalstwa, będzie pociągnięty do surowej odpowiedzialności karnej

Zaprzęgi i konie niekryte przepustką mają być natychmiast wzięte w kontumacyę.

Przekroczenia tego rozporządzenia karane będą po myśli rozporządzenia Naczelnej Komendy armii z 19. sierpnia 1915, № 30 grzywną lub aresztem.

Rozporządzenie to, które wyłącznie dotyczy tylko koni prywatnych, wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

82.

Pouczenie o zaraźliwych chorobach zwierzących.

Wszystkie choroby zwierząt, które się przenieść mogą z jednego zwierzęcia na drugie albo też na ludzi, oznaczamy jako choroby zakaźne albo zarazy.

Do chorób zaraźliwych koni, które się najczęściej wydarzają, zalicza się:
Nosaciznę, parchy, zarazę stadniczą i wyrzut pęcherzykowaty na częściach rodnych oraz księgosuszu. Ostatnia choroba zdarza się także u innych zwierząt domowych.

Pomienione zarazy podlegają obowiązkowi zgłoszenia, to znaczy, że każdy posiadacz, którego koń zapadnie na jedną z powyższych zaraz, obowiązany jest natychmiast o tern donieść. Nadto każda inna osoba obowiązaną jest wnieść doniesienie, skoro sie dowie, że konie na zaraźliwą chorobę zapadły.

1) Nosacizna.

Jest nadzwyczaj niebezpieczną, najczęściej śmiertelnie się kończącą, zaraźliwą chorobą u koni i wszystkich jednokopytowych zwierząt (osłów i mułów;. Bydło rogate nie choruje na nosaciznę. Na nosaciznę zapadłe lub podejrzane konie mogą zatem być wstawione do stajen dla rogacizny. Natomiast bardzo łatwo nosacizna przenosi się na ludzi.

Rozróżnia się trzy główne rodzaje nosacizny, **nozdrzową, skórną i płucną.** Wszystkie te trzy rodzaje mogą u jednego zwierzęcia wystąpić.

Nosacizna nozdrzową ma swoją siedzibę na błonach śluzowych nozdrzy. Okazuje się początkowo rzadki śluzowaty, a później gęściejszy, zielonawo-żółtv, lepki, często obrzydliwy wysiąk mięszany z krwią, występujący najczęściej jednostronnie. Na błonie śluzowej nozdrzy tworzą się małe, szarawo-żółte, lśniące guziki, które pękają i tworzą wrzody. Po tej samej stronie spotyka się w gardle i uchlinę wielkości orzecha włoskiego do jaja kuizego, twardą, niebolesną, mało albo wcale nie poruszalna. Jeżeli się tylko jeden z powyższych objawów okaźe odnośny koń, jest o nosaciznę podejrzany.

Często nosacizna objawia się najprzód **w płucach,** tchawicy i gardle. Zwierzęta takie okazują ciężki oddech, suchy i przytłumiony kaszel, oraz postępujące chudnięcie. Dopiero po miesiącach występują objawy nosacizny nozdrzowej albo skórnej.

Przy nosaciźnie skórnej występują na powierzchni ciała w skórze guzy, które pękają, przez co się na skórze wrzody tworzą. Między guzami a wrzodami dają się spostrzegać linkowate puchliny. Często też puchnie jedna albo druga noga zadnia, przedewszystkiem jednak ta, na której powyż opisane guzy i wrzody się tworzą.

Przy długotrwałym przebiegu nosacizny zwierzęta chudną widocznie, sierść traci połysk, podpiersie i podbrzusze puchnie, aż ostatecznie zwierzęta giną wskutek wyczerpania. Nosacizna występuje często z silną gorączką.

Konie na nosaciznę zapadłe lub podejrzane należy natychmiast zgłosić. Aż do weterynarskiego zbadania należy je odosobnić, oddzielnie karmić i pielęgnować. Zakażenie następuje przez chore konie i pośredników, najczęściej przy wspólnym karmieniu i pojeniu.

Nosacizna przenosi się na ludzi. Należy koniecznie chronić się przed tern by konie na nosaciznę zapadłe lub o nią podejrzane nie parsknęły w twarz wysiękiem nozdrzowym Nie wolno gołymi palcami dotykać wysięku nozdrzowego i wrzodów. Kocy z takich koni me wolno ludziom używać. Ludziom z ranami nie wolno takich koni pielęgnować. Po każdej robocie musi się ręce oczyścić, nieczystemi rękami i palcami nie wolno oczu, nosa i ust dotykać. Gdyby ludzie okazywali objawy podejrzane o nosaciznę należy również to zgłosić.

2) Parchy

także świerzbem zwane są zaraźliwą chorobą skórną spowodowaną przez grzybek świerz bowy. Zakażenie udziela się przez chore konie, przez stajennych, naczynie do czyszczenia naczynie stajenne, sciółę, uprząż, koce i t. p.

Przy parchach następują najpierw golizny wielkości grochu na łbie, szyi, łopatkach a czasem także i nogach. Guzki są przy obmacywaniu wyraźnie wyczuwalne. Zwierzęta okazują silny swiąd. Trą się o stale przedmioty, szczypią i gryzą skórę, przez co powstają zranienia, a w nastąpstwie tego strupy i skorupy. Po dłuższym czasie skóra grubnie i fałduje się, sierść wypada na większych przestrzeniach. Przy dłuższym trwaniu tych objawów zwierzęta widocznie chudną i giną wskutek wycieńczenia.

Każdy wypad sierści u więcej koni z jednej stajni jest podejrzany i należy zgłosić. Takie konie należy osobno trzymać, w żadnym razie nie wolno uprzęży, naczyń do czyszczenia i koców używać dla koni zdrowych. Konie muszą także osobno "być karmione

Parchy mogą się także na ludzi przenieść, wobec czego osoby które obsługują parszywe konie, uważać muszą na największą czystość.

Ludzie ze swiędzącymi wyrzutami na skórze poddane być muszą opiece lekarskiej

8) Zaraza stadnicza u koni i ostów

Zaraza stadnicza jest długotrwałą przez zwierzęce pasorzyty spowodowaną choro bą płciową u kom i osłow. Przenosi się tylko przez stanowienie, a więc bezpośrednio z zwierzęcia na zwierzę.

Pierwsze objawy chorobowe często się przeoczą. Występuję na narządach płciowych. U ogierów zauważa się pulchmę jąder, puzdra i prącia, błona śluzowa cewki moczowej jest zaczerwieniona, parcie moczowe, często także mętny wyciek z cew.<i moczowej i wzmożony popęd płciowy.

(klaczy wargi wstydliwe są ciastowato napuchnięte z białemi plamami które także około otworu stolcowego spostrzedz się dają. Błona śluzowa pochwy jest plamisto-ciem. noczerwona i rozluźniona. Z cewki wycieka śluzowaty albo śluzowato-ropny wyciel- W następstwie puchnie także wymię, a nawet podbrzusze i podpiersie. Klacze okazuia silnie parcie moczowe i rozdrażnienie płciowe.

Po tygodniach i miesiącach występują u ogierów i klaczy guzowate wzniesienia na skórze na najrozmaitszych częściach tułowia. Wzniesienia wyczuwają się ciastowato sierść na tychże jest nasrożona. Są one rozmaitej wielkości i różnorako ukształtowane Wzniesienia utrzymują się zazwyczaj tylko k lka dni, znikają zupełnie, albo występują na innych miejscach. Jeszcze później zanika mięso, występują porażenia, a nogi powłóczysto naprzód się poruszają. Porażenia się wzmagają, aż zwierzę powstać wiecej nie może. "Zdarzam sie także porażenia muszkułów ocznych i prącia. Zwierzęta szybko chudną tak, że przy śmierci wychudzone są jak szkielet.

Jeśli koń wśród takich lub podobnych objawów zachoruje, należy natychmiast doniesienie zrobić.

By przenoszeniu zarazy stadniczej na zwierzęta zdrowe zapobiedz, należy zwierzęta rozpłodowe przed stanowieniem badać i podejrzane od stanowienia usunąć

4) Wyrzut pęeherzykowaty koni i bydła rogatego.

jest zaraźliwą chorobą płciową, która zwyczajnie przenosi się przez stanowienie U zwierząt rodzaju męskiego występuje puchlina naskórka z ewentualnym zaczerwieniem błony śluzowej z wydatnym śluzowatym albo śluzówato-ropnym wysiękiem.

U samic okazuje się puchlina części wstydliwych i silnie zaczerwienienie błony śluzowej pochwy, a równocześnie występują pęcherzyki wielkości prosa do grochu, które przechodzą w małe wrzodziki. Błona śluzowa wydziela silnie śluzowaty albo śluzowato-ropny upław. Przy tym objawia swiąd na narzędziach płciowych, parcie moczowe i wzmożony popęd płciowy.

Choroba przechodzi zazwyczaj w przeciągu 8 do 14 dni bez szkody.

Tego rodzaju choroby należy natychmiast zgłosić.

By zapobiedz przenoszeniu i rozszerzaniu wyrzutu pęcherzykowego na zwierzęta -zdrowe, należy zwierzęta rozpłodowe przed aktem zapłodnienia zbadać co do podejrzanych objawów chorobowych i zwierzęta które objawy chorobowe okazują wykluczyć od stanowienia.

83.

Wykaz zaraz bydlęcych.

W miesiącu marcu zbadano względnie zgłoszono zarazy bydlęce:

1.) Parchy u koni:
   w gminie Rudka w miejscowościach Wierzchowiny wieś i folwark; Żdanne, Kozienice, Maciejów, Siennica Różana i folwark Różana;
   w gminie Gorzków w miejscowości Gorzków i Chorupnik;
   w gminie Krasnystaw w miejscowości Białka;
   w gminie Izbyca w miejscowości Orłów (dwór) i TarnogóraJ
   w gminie Wysokie we folwarku Wysokie;
   w gminie Żółkiewka we folwarku Wierzchowina.
2.) Nosacizna:
   w gminie Gorzków we folwarku Orchowiec.

84.

Zalesienia.

Z powodu zdarzeń wojennych zaszły niemal we wszystkich majątkach leśnych, tak gminnych jak i prywatnych jedno do dwuletnie zaległości w zalesieniach, a oprócz tego podczas wojny musiały być nieraz większe przestrzenie dla celów wojskowych, lub z innego powodu zrąbane, a teraz, jako pozaplanowe, powinny być zalesione.

C. i k. Komenda widzi w zalesieniu tych przestrzeni nie tylko interes pojedyńczego właściciela lasu, ale przedewszystkiem leży to w interesie ogółu i Komenda zaprasza jak najusilniej wszystkich właścicieli lasów do poczynienia zarządzeń, aby na wiosnę przestrzenie te mogły być zalesione.

Chodzi przedewszystkiem o to, aby zabezpieczyć sobie nasienie, lub sadzonki leśnie i Komenda w tym względzie pójdzie na rękę.

Komenda przez tutejszy personal lasowy pilnie śledzić będzie roboty koło zalesie* nia lasów i odpowiednio do tego każdego właściciela lasu oceniać.

85.

WYKAZ

chorób zakázi i wy ch u ludzi za miesiąc marzec 1916.

Rodzaj choroby	Gmina	Miejscowość	Pozostało	Przybyło	Wyzdrowiało	Umarło	Pozostało	Uwaga
Dur (tyfus) brzuszny	Krasnostaw		84	4	19	3	66	
	Czajki	Aleksandrówka	9	—	4	—	5	
		Anielpol	4	1	—		5	
		Drzewniki		3	—		3	
	Fajsławice		—	40	—	—	40	
	Izbica		—	22	—	—	22	
	Krupę		—	3	—	1	2	
	Łopiennik	Stanisławów	3	—	1	—	2	
		Majdan Krzywski	8		4	–	4	
		Krzywe	2	—	1	–	1	
	Orłów		—	3	—	1	2	
	Rudka		—	15	—	–	15	
	Żółkiewka	Huta	26	—	—	–	26	
		Poperczyn	7	—	—	–	7	
		Wola Sobieska	5	—	—	–	5	
		Żółkiewka	8			—	8	
	Razem		156	91	29	5	213	
Ospa	Fajsławice	Oleśniki	1	12	—	—	13	
	Rybczewice	Gardzienice	—	2	—		2	
		Pilaszkowice	—	3	—	—	3	
	Rudnik		—	2	—	1	1	
	Wysokie		—	7	—	—	7	
	Razem		1	26	—	1	26	
Tufus + ospa	Razem		157	117	29	6	239	

86.

Wystawa wojenna we Wiedniu.

W maju bieżącego roku odbędzie się wystawa wojenna pod protektoratem Jego c. i k. Wysokości arcyksięcia Karola Franciszka Józefa w której zamierza wziąć także udział Wojsk. General-Gubernatorstwo.

We własnym pawilonie o pojemności 170 m² urządzić się mająca specyalna wystawa Jenerał-Gurernatorstwa ma dać pogląd na historyczny rozwój Jenerał-Gubernatorstwa, na geografię krajów okupowanych ze szczególnem uwzględnieniem geografii pod względem handlowym, handlowo-politycznym i gospodarczym tudzież na znaczenie krajów okupowanych dla Monarchii, jakoteż na organizacyę, działalność i dotychczasowe wyniki zarządu wojskowego.

Ten cel ma być osiągnięty przez

1.) Mapy, plany, graficzną statystyką, obrazy, fotografie, obwieszczenia i odezwy do ludności krajów okupowanych.
2.) Wystawę wyrobów rolniczych, górniczych i przemysłowych.
3.) Wystawę dział sztuki, strojów ludowych i mundurów.
4.) Odczyty z obrazami świetlnemi.
5.) Urządzenie biura wywiadowczego na wystawie.

Do przeprowadzenia odpowiednich przygotowań utworzył się przy c. i k. wojskowem Jenerał-Gubernatorstwie w Lublinie Komitet wystawowy, który we wszystkich sprawach tyczących się wystawy, będzie wprost korespondował z dotyczącemi stronami, (Adres telegraficzny „Wojskowe Generał-Gubernatorstwo, wystawa Lublin.)

Do wzięcia udziału w tej wystawie zaprasza się wszystkich interesowanych.

Zgłoszenia prywatnych przedmiotów na wystawę przyjmuje c. i k. Komenda obwodowa.

O dopuszczeniu przedmiotów wystawowych rozstrzyga Komitet wystawy.

87.

Wypłata kwitów rek wizy cyjuych.

Z uwagi na wiosenną uprawę pól zezwoliła Naczelna Komenda Armii na wypłatę kwitów rek wizyjnych, których wartość przewyższa 500 Koron, za pośrednictwem centralnego Komitetu ratunkowego Wojsk. Gen. Gubernatorstwa i pod warunkiem przekazania pewnej części odszkodowania w charakterze pożyczki na roboty wiosenne, dla potrzebujących właścicieli dóbr.

Ażeby zabezpieczyć Zarząd wojskowy od regresu winni posiadacze kwitów rekwizycyjnych cedować je dobrowolnie na rzecz komitetu ratunkowego z tym wyraźnym warunkiem. że przez wypłatę kwitu rekwizycyjnego przez Zarząd wojsk, gasną wszelkie prawa byłych posiadaczy i że pretensye z tych kwitów zostały zaspokojone.

Za legalalność wypłaconych kwitów ręczą solidarnie były posiadacz i Komitet ratunkowy. Posiadacze wypłaconych kwitów mają w formie prawnej zezwolić komitetowi ratunkowemu na udzielanie z odszkodowania 6 miesięcznych zwrotnych pożyczek dla właścicieli, którym brak środków pieniężnych na uprawę wiosenną. Tym pożyczkom wraz z procentami przysługuje ustawowe pierwszeństwo zastawu przed wszelkiemi innemi tabularnemi ciężarami z wyjątkiem publicznych podatków i danin. Z wypłatą odszkodowania za kwity do rąk Komitetu ratunkowego gasną wszelkie zobowiązania Zarządu wojskowego.

Za udzielone pożyczki na uprawę roli odpowiadają solidarnie tylko Komitet ratunkowy i biorący pożyczkę.

Zezwolenia na wypłatę kwitów w powyższy sposób udziela Wojsk. Generał-Gubernatorstwo, w którym to celu kwity rekwizyjne przedłożyć należy Komendzie obwodowej **najpóźniej do 10. maja 1916 r.**

Posiadacze tych kwitów winni w Komendzie w obecności dwóch członków po w. Komitetu ratunkowego podpisać następujacę cesyę :

Ceduję ten kwit rekwizycyjny dobrowolnie na rzecz centralnego Komitetu ratunkowego i oświadczam wyraźnie, że przez wypłatę tegoż kwitu przez Wojsk. Zarząd do rąk centralnego Komitetu gasną wszelkie moje prawa z posiadania kwitu wynikające i uważam moją pretensyę z tego kwitu do Zarządu wojsk, za zaspokojoną.

Zauważa się przytem, że tylko zupełnie formalne kwity wojsk, austr.-węgierskie mogą być wypłacone.

Kwity za konie i wozy mogą być tylko w wypadkach na szczególnie uwzględnienie zasługujących do wypłaty przedstawiane, kopji kwitów zaś i protokółów oszacowań wogóle nie należy do wypłaty przedkładać.

88.

Fałszywe pięciorublówki.

Stwierdzono pojawienie się w Polsce fałszywych pięciorublówek.

Są one sklejone z dwóch cienkich papierowych listków, które jednak rozchodzą się, jeśli naciśnie się je międzj' dwoma zwilżonymi palcami w przeciwnym kierunku.

Sfałszowane noty pięciorublowe można także przez to odróżnić od prawdziwych, że na zwilżonej nocie występują znaki wodne.

Przestrzega się ludność przed przyjmowaniem takich fałszywych not.

89.

Ostrzeżenie.

Następujące zarządzenie karne Komendy obwodowej w Radomiu podaję się do powszechnej wiadomości, jako przestrogę dla ludności.

Dnia 7. stycznia 1916 mieszkańcy wsi Klonów i kolonii Klonów, gmina Kuczki przy sposobności aresztowania gospodarza rolnego Wincentego Muchy w ten' sposób wystąpili przeciw patroli żandarmeryi, że w zamiarze uniemożliwienia aresztowania zaatakowali patrol obrzucając ją kamieniami, deskami i t. d., wskutek czego patrol zmuszona została do uczynienia z broni użytku.

Ponieważ w tym oporze wzięła udział cała ludność wsi i kolonii Klonów nałożono na miejscowość i kolonję Klonów grzywnę w wysokości 2000 Koron, która użyto na rzpc? miejscowego funduszu ubogich.

Przewódcy zostali aresztowani i wydani sądowi wojskowemu Komendy obwodowej do ukarania.

90

Wyrok sądowy.

C. i k. Sąd wojskowy w Krasnymstawie po odbytej dnia 29. lutego 1916. rozprawie przeciw Maksymowi Sternowi za zbrodnię zakłócenia spokoja publicznego po § 341- b w p. k. i oskarżeniu wniesionem dnia 23. lutego 1916 pódl. cz. K. 62/16 uznał.

MAKSYMA S TECA

urodzonego, i zamieszkałego w Stężycy, 49 lat, syna Jana i Paraski ur. Parasin - winnym zbrodni zakłócenia spokoju publicznego po § 341: b. u. k. w. popełnionej w Steżvcv w miesiącu listopadzie 1915. przez to, że publicznie i przed więcej ludźmi mieszkańców miejscowych podburzał i usiłował nakłonić do nieposłuszeństwa względem władz publicznych i do oporu w płaceniu podatków i został za to w myśl §§ 341 92 125 u K w i rozp. min. wojny z roku 1868 Präs. 4554, punkt 23 ustęp 5. skazany na 3 miesiące ciężkiego i obostrzonego więzienia.

91.

Konkurs.

C. i k. Komenda obwodowa poszukuje dyplomowanego lekarza władającego językiem p. sie KlEWCE°^S^*em na utworzyć mająca posadę LEKARZA OKRĘGOWEGO W ŻÓŁ-

Nadanie posady nastąpi na podstawie zawrzeć się mającej umowy.

Wynagrodzenie wynosi 10 Koron dziennie. Pozatem nie służy lekarzowi prawo do żadnego zaopatrzenia.

Umowa służbowa może być rozwiązaną za 3 - miesięcznem wypowiedzeniem z obu stron. Czas wypowiedzenia może być w umowie skrócony.

Lekarz okręgowy obowiązany jest sprawować służbę lekarza epidemicznego, oglądacza zwłok i leczyć ubogich.

Lekarz może liczyć na praktykę prywatną. Okręg liczy przeszło 40,000 ludności. W okręgu nie ma dotąd żadnego lekarza.

Podania zaopatrzone w metrykę chrztu Jurodzin) dyplom lekarski i dowody dotychczasowego zajęcia należy wnieść **najpóźniej do 25. kwietnia do c. i k. Komendy obwodowej w Krasnostawie.**

Bliższych wyjaśnień udziela Komenda obwodowa w Krasnostawie.

CZĘŚĆ N1EURZĘD0WA.

Sprzedaż drzewa z lasów prywatnych.

Według reskryptu c i k. Wojsk. General-Gubernatorstwa z 28. lutego 1916 roku, Q JM“ 7144/16 mogą ci właściciele lasów, którzy nie mają zbytu dla swoich zapasów drzewnych na obszarze okupowanym zapasy, te oferować Centrali dla obrotów handlowych w Krakowie, Długa 1.

Oferty należy skierowywać wprost do Centrali podając dokładnie gatunek i ilość drzewa w metrach sześciennych względnie w festmetrach. Ceny należy podać loco wagon, a tylko wyjątkowo loco las. przyczem podać należy odległość od stacyi kolejowej oraz przypuszczalne koszta dostawy.

Gdyby dostawa środkami pociągowymi obwodu nie była możliwą, należy na powyższe okoliczności wyraźnie w ofercie zwrócić uwagę.

Uwiadomienie.

Potrzebującym towarów z żelaza lanego (części składowe pieców, drzwiczki do pieców, płyty i t. d.) zwraca się uwagę na firmę Mendel Feldmann w tskarżysku-Bzin.

C. i k. Komendant obwodu

Podpułkownik Jan Schuberth m. p.

DRUKARNIA »POŚPIESZNA” i PRACOWNIA STEMPLI KAUCZUKOWYCH STANISŁAW DŻAŁ w LUBLINIE, SZPITALNA Aś 3. (Obok Kasy Przemysłowców/